

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/168/2016
Identifikačné číslo spisu:	6211203215
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6211203215.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne Lesná a pasienková spoločnosť, Pozemkové spoločenstvo Chrtáň, so sídlom v Chrtáňoch, Chrtáň 991 21, IČO: 37 889 982, proti žalovaným 1/ A. S., bývajúcemu vo K., G., 2/ U. I., bývajúcemu v T., T., zastúpenému splnomocnenkyňou Advokátska kancelária SLAMKA & Partners, s. r. o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Róbert Slamka, o zaplatenie 995,82 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 2C/126/2011, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. novembra 2015 sp. zn. 16Co/1495/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. októbra 2014 č. k. 2C/126/2011-320 žalobu žalobkyne voči žalovanému 1/ zamietol, žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 995,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 17. mája 2011 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne voči žalovanému 2/ zamietol a rozhodol o trovách konania. Zamietnutie žaloby voči žalovanému 1/ odôvodnil tým, že v jeho prípade nie sú naplnené základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu a nedošlo ani k bezdôvodnému obohateniu. V prípade žalovaného 2/ uviedol, že žalovaný 2/ konal protiprávne, keď dal pokyn na vyplatenie finančných prostriedkov jednotlivým členom výboru a dozornej rady žalobkyne bez toho, aby vyplatenie finančných prostriedkov bolo schválené valným zhromaždením. Výplatením finančných prostriedkov vznikla žalobkyni škoda, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného 2/. Za naplnený považoval aj posledný predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného 2/ za škodu a to jeho zavinenie, pretože žalovaný 2/ titulom svojej funkcie, ktorú vykonával, musel mať vedomosť o postupe pri vyplácaní odmien, resp. náhrade nákladov. Zaviazal preto žalovaného 2/ zaplatiť žalobkyni sumu 995,82 eur s príslušenstvom.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. novembra 2015 sp. zn.

16Co/1495/2014 na odvolanie žalovaného 2/ rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a zároveň rozhodol o trovách odvolacieho konania. Stotožnil sa so súdom prvej inštancie, že u žalovaného 2/ došlo k naplneniu všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, keď bez schválenia valným zhromaždením žalobkyne dal pokyn na vyplatenie finančných prostriedkov členom výboru a dozornej rady žalobkyne. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval preto za vecne správny.

3. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalovaný 2/ (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol zrušenie rozsudku odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb., ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“) a dovolacím dôvodom uvedeným v § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p. Podľa dovolateľa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, čím mu znemožnil vyjadriť sa k ustanoveniu právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a pre rozhodnutie veci bolo rozhodujúce. Za odňatie možnosti konať pred súdom považoval aj postup odvolacieho súdu, ktorý nepreskúmal vecnú správnosť všetkých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie, a ktorý mu neumožnil vyjadriť sa k dôkazu významnému pre rozhodnutie. Namietal tiež, že aj napriek jeho výslovnej žiadosti súd prvej inštancie odmietol nariadiť znalecké dokazovanie za účelom preskúmania správnosti účtovníctva žalobkyne. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto považoval za nedostatočne odôvodnené. Odvolaciemu súdu vyčítal aj nesprávne právne posúdenie otázky jej pasívnej vecnej legitímácie a otázky premlčania nároku.

4. Žalobkyňa svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu žalovaného 2/ nevyužila.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal.

8. Podľa § 238 O. s. p. dovolanie bolo prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1). Dovolanie bolo prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a napokon tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak šlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť

zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

9. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

10. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť prihliaďnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, bolo postihnuté niektorou z procesných vád vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

11. Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O. s. p. dovolateľ nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

12. Dovolať v dovolaní tvrdil, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.].

13. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. sa rozumel postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznával (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu a pod.).

14. Dovolať súd v súvislosti s námietkou dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom sa táto norma uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

15. V tejto súvislosti treba upozorniť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“.

16. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v preskúmanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety citovaného stanoviska. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalovaného 2/, ako aj dôvody správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a dostatočnú odpoveď na námietky žalovaného 2/. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu nie je náležite odôvodnený; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného 2/.

17. Dovolací súd dodáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaoberá správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovoláním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

18. K ďalšej námietke dovolateľa, podľa ktorej odvolací súd postupoval nesprávne, keď nenariadil vo veci pojednávanie, treba uviesť, že podľa Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadil predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak šlo o prípad predpokladaný § 214 ods. 1. V ostatných prípadoch bolo možné o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.). Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. vyplývalo, že na prejednanie odvolania, ktoré smerovalo proti rozhodnutiu vo veci samej musel predseda senátu nariadiť pojednávanie, okrem iného aj vtedy, ak bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade bolo nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie strán sporu. Ak odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

19. V posudzovanej veci odvolací súd nepovažoval za potrebné doposiaľ vykonané dokazovanie doplniť, resp. vykonať nové dôkazy, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii a nešlo ani o ďalšie prípady upravené § 214 ods. 1 O. s. p. Nemožno mu preto vyčítať, že jeho postup, keď prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, bol v rozpore so zákonom. Navyše dovolateľ v dovolaní v súvislosti s touto námietkou nesprávne spája povinnosť nariadiť pojednávanie s povinnosťou podľa § 213 ods. 2 O. s. p. V tejto súvislosti však vôbec neuvádza, aké ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a pre rozhodnutie vo veci bolo rozhodujúce, mal odvolací súd použiť a teda, ku ktorému ustanoveniu právneho predpisu mu neumožnil sa vyjadriť. Ani jedna z uvedených dovolacích námietok dovolateľa nie je preto dôvodná.

20. Dovolateľ poukázal aj na nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorý nepreskúmal vecnú správnosť všetkých výrokov súdu prvej inštancie. K tomuto tvrdeniu najvyšší súd uvádza, že z obsahu odvolania dovolateľa nevyplýva, že odvoláním napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch. Ak by odvolanie žalovaného 2/ smerovalo aj proti výrokom vzťahujúcim sa výlučne na žalovaného 1/ a na zamietnutie žaloby voči žalovanému 2/ v prevyšujúcej časti, bolo by podané neoprávnenou osobou. V takomto prípade by totiž žalovaný 2/ nebol subjektívne oprávnený takéto odvolanie podať. Napokon, odvolací súd riadne odôvodnil, prečo neboli zvyšné výroky rozsudku súdu prvej inštancie odvoláním dotknuté. Aj táto námietka dovolateľa je preto nedôvodná.

21. Pokiaľ dovolateľ uviedol len vo všeobecnosti odkaz na rozhodnutie R 60/2008 s konštatovaním, že rieši situáciu, kedy súd odníme účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k vykonanému dôkazu, ktorý obsahoval zistenie významné pre jeho rozhodnutie, je treba poznamenať, že sám odkaz na iné rozhodnutie súdu bez bližšej konkretizácie a aplikácie na rozoberanú vec nepostačuje na riadne vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p. Najvyšší súd sa preto touto ničím nekonkretizovanou námietkou dovolateľa nezaoberal.

22. S odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. nemožno zamieňať

prípadnú vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Dovolateľ odňatie možnosti konať pred súdom čiastočne odôvodňoval práve takýmito námietkami, t. j. nesprávnym právnym posúdením veci, nesprávnym právnym posúdením jeho pasívnej vecnej legitímácie a v otázke premlčania nároku. Námietkami v tomto smere by sa najvyšší súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné, čo v danom prípade splnené nie je.

23. Pokiaľ dovolateľ namietal, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak aj k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania, ktorá ale nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p.

24. Súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (v tejto súv. por. § 120 ods. 1 O. s. p., resp. i dnešnú úpravu z ustanovení §§ 132 a 185 C. s. p.) a nie strany sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky stranou navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., lebo týmto postupom súd neodníma strane možnosť pred súdom konať (opäť por. R 37/1993 a R 125/1999). Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok strane sporu priznával právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. Toto procesné oprávnenie dovolateľ v danej veci aj využil (v konaní pred súdom prvej inštancie dal na zváženie vykonanie znaleckého dokazovania), nebolo mu teda odňaté. Súd preto svojím postupom dovolateľa nevytlúčil z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznával. Najvyšší súd k tomu dodáva, že vykonanie znaleckého dokazovania by bolo navyše neúčelné, pretože konajúce súdy mali z vykonaného dokazovania dostatočne preukázaný skutkový stav odôvodňujúci právny záver o vzniku zodpovednosti žalovaného 2/ za škodu.

25. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá (por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

26. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného 2/ v prejednávanej veci nebolo prípustné podľa § 238 O. s. p., neboli zistené ani podmienky prípustnosti dovolania uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než jeho dovolanie ako procesne neprípustné odmietnuť [§ 447 písm. c) C. s. p.] bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu.

27. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej žiadne trovy nevznikli.

28. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.